

Студенти пред косовским ребусом

Студенти пред
косовским ребусом

rs.politsturm.com

2025-10-21

5 мин. читања

Дан пред локалне изборе у Републици Косово, 11. октобра, је одржан [1] низ “скупова подршке српском народу на Косову”, како у режији владајућег капиталистичког картела, тако и у режији такозване опозиције, оличене у студентском покрету. Ово је једна интересантна тема, кроз коју ћемо лако видети зашто је ова опозиција то само у називу, а никако на делима.

Власт и “косовско питање”

За почетак, не би било лоше дефинисати шта је тачно то “косовско питање” које толико мучи сваког политичког актера у Србији, а које нико не изговара наглас, у форми питања. “Косовско питање”, слично “јеврејском питању”, је у суштини само један еуфемизам. Иза тог еуфемизма се крије само и искључиво голи интерес српских капиталиста. Пун и искрен садржај овог питања би гласио: “Како да вратимо територију и народ Косова у позицију експлоатације од стране српске буржоазије?”

На то се све своди. Да, вероватно међу родољубима, шовинистима, митоманима, легалистима и осталим непријатељима радничке класе има пуно њих који искрено верују у то да тријумф српског империјализма може да значи и нешто више од тога, али вера није битна, само реалност. У капитализму национални интереси су искључиво интереси капиталиста, а у окупацији Косова од стране Србије једини би интерес имали српски капиталисти који би тиме добили приступ локалној индустрији, природним ресурсима и радној снази коју би могли да експлоатишу интензивније од домаће.

Сада када знамо који је једини могући исход успеха српских империјалистичких намера, постаје очигледно зашто либерали на власти, са пуном подршком највећег дела српских капиталиста, чине све што је у њиховој моћи да етнички српски сегмент становништва Косова држе као таоце, у изолацији од својих најближих комшија. Ову изолацију појачавају и косовски капиталисти, који свакако не желе да интегришу становништво које може да представља мост за утицај страног капитала. Овакве политике охрабрују национално јединство, које се на обе стране представља као нека врлина, а доводе до класне подељености, пошто се српски и албански радници деле по линијама конфликта српске и албанске буржоазије.

Студентски покрет и Косово

Никако не може да се оспори да су студенти у потпуности усвојили политику владајуће класе спрам Косова. Студент музичке академије, Никола Марчетић, се посебно наметнуо као гласноговорник тврдог национализма [2] и његове речи о Косову би комотно могао да изговори и било који бирократа из власти, а да то не изгледа чудно. Он се и претходно истакао на студентском скупу одржаном на Видовдан, где је цитирао фашисту Николаја Велимировића [3].

Шовинистички симболи на протестима генерално обилују, од “нема предаје” застава, где је територија Републике Косово префарбана српском тробојком, преко православног и етничког кича и патоса у виду ношњи, песама и икона, па све и до отворенијих видова фашизма, попут руске иконе Исуса, која је

постала позната зато што ју је употребљавала ноторна јединица Вагнер приликом инвазије на (исто православну) Украјину.

Врло је јасно да студентске мантре о некаквој либералној утопији не важе за велику већину становништва на Косову. У Србији им је проблем бирократски апарат који је “корумпиран” и коју они покушавају да очисте од тога “у интересу свих грађана”. На Косову, међутим, су им проблем Албанци, а не некаква корупција. Подршка се пружа “српском народу”, а не “свим грађанима”. Другим речима, заговара се колаборација међу класама, како би се отарасили “ултимативног зла” на унутрашњем плану, али се заговара строго држање интереса српске буржоазије на спољном. Ово се види и у критици власти како је “издајничка”, тј. како је “продала” Косово. Ово је чиста глупост, обзиром на то да ова власт врло вредно ради за интересе српске буржоазије, што је њен посао, па самим тиме и не може да буде издајничка. Упркос овој глупости, студентска и опозициона порука је јасна - да ће они да раде боље за интерес капитала.

Став левице

Многе леве организације су се тихо дистанцирале од протеста, али нека бурнија реакција је изостала. Портали и организације које су месецима опсесивно преносиле сваки мали покрет међу студентима су углавном прећутале чињеницу да су протести постали у потпуности шовинистички.

Неке либералне НВО су се огласиле, попут Београдског центра за безбедносну политику [4], где су студијом испратили како су фашисти “преузели” протесте.

Овде се и крије одговор на питање где је тачно проблем. “Преузимање протеста” једноставно није валидна тактика. Сваки излив незадовољства, био он протест, штрајк или блокада, има свој класни и политички карактер. Идеја да било ко може да наиђе и да са мало труда “преузме” било који протест спада у предмарксистички концепт историје, где се све дешава у складу са потезима великих људи, а масе не постоје осим као пратиоци тих пастира. У реалности, сваки покрет маса има неку класну позадину и део је неке идеолошке струје која тај покрет може да искористи или прокоцка.

Одсуство било какве науке, па чак и елементарне политичке писмености, међу левичарима их изнова и изнова гура у исте грешке. Недостатак алата за класну анализу им онемогућава да препознају политички и класни карактер покрета. У стању да виде само површне манифестације политичке борбе, левичари могу само да фетишизују активности као такве и да се препусте авантуризму. У таквом светоназору, свака авантура је прилика да се уради “нешто” (ни сами нису свесни шта), само тај покрет масе мора да се “преузме”. Ово “преузимање” је још један пример еуфемизма, овог пута за обману. Циљ је да се маса која није пријемчива за леву политику превари да подржи некакву левицу. Тенденције ка оваквим тактикама појачава и чињеница да ни сами левичари често не могу да дефинишу шта је тачно “лева политика” па природно гравитирају ка “миру у кући” и међусобно. Ово изузетно погодује стварању којекаквих широких фронтова са свакаквим политичким струјама. Често ће да се чује оправдање да “за свакога има места, докле год се боримо против већег зла.” С друге стране, фашисти не морају да се постављају помирљиво и да посежу за обманама, пошто је тренутни излив незадовољства у својој бити малограђански и реакционарски национализам. Они нису морали да “преузимају протесте”, већ само да реализују њихов потенцијал. Другим речима, нисте ви преварили њих, већ су они вас.

У тренутку очигледне и све интензивније кризе капитала и заоштравања међуимперијалистичког ривалства, улажење у коалицију са очигледно фашистичким снагама како би се обарала једна најобичнија капиталистичка бирократија и заменила другом која више погодује тим фашистима, не само да није “борба против већег зла”, већ је потпуна и неопростива издаја радничке класе.

Став спрам Косова је најбољи и најпластичнији пример опортунистичке беде српске левице која, зарад унапред изгубљене тактике преузимања малограђанских протеста, подржава националну поделу радничке класе на Косову, а заговара класну колаборацију са буржоазијом у Србији. Радничка класа има само један проблем - диктатуру капитала. Тај проблем је заједнички свим радницима и на целом свету. Бацати под воз јединство радништва како би помогли замену једне гарнитуре капиталистичких бирократа другом је најцрња и најодвратнија издаја радничке класе и изузетно јасан пример социјал-шовинизма.

Насупрот неуким левичарима, комунисти треба да:

- анализирају класни карактер политичких дешавања како би знали када треба и на који начин подржати, а када се супротставити, различитим политичким тенденцијама и покретима. Ови протести су одличан пример, пошто смо једини који су [правилно](#) и [тачно предвидели](#) правац њиховог развоја и домета, доказујући потенцијал марксизма као алата.

- подржавају интернационализам радничког покрета, првенствено борбом против покушаја да се домаћа радничка класа увуче у империјалистичке разрачуна између капиталиста различитих нација. Конкретно на примеру Косова, комунисти Србије морају да упућују радничку класу да фрустрира сваки покушај српских капиталиста да окупирају Косово. Овиме не само да усмеравамо домаћу радничку класу ка њиховом истинском непријатељу, већ помажемо и радничкој класи Косова да превазиђе своје поделе и да се уједини против сопствене буржоазије.

- помажу радничком покрету да развије сопствену политичку борбу, за сопствене интересе, уместо да се потчини и утопи у безкласне политике малограђана, које на крају увек иду на руку владајућој класи. У Србији то подразумева праћење радничког покрета и штрајкова који ће се свакако распламсати у блиској будућности. Тек када се створи јак раднички покрет, са јасном линијом, може да се размишља о томе који други елементи друштва могу да буду укључени да испрате нашу политику.

Ништа ово није могуће без јаке организације и теорије. Без теорије нећемо знати шта да радимо, а без организације нећемо моћи да радимо. Уместо безглавог авантуризма, у оваквом периоду тешке реакције, најбитнији задаци су проучавање марксистичке теорије и стварање партијске организације која ће моћи да се повеже са радничким покретом када он изникне. [Придружите нам се!](#)

[1] n1info.rs - [Скупови подршке Србима на Косову](#) - 11. октобар 2025.

[2] n1info.rs - [Студент Марчетић: “Свим смо срцем уз наш народ на Косову, режим одговоран за оно што им се дешава”](#) - 11. октобар 2025.

[3] n1info.rs - [Student: Dosta nam je poniženja i ugnjetavanja, beli čadori kao oni u kojima se Murat krio - uništavaju mesecima našu prestonicu](#) - 28. јун 2025.

[4] bezbednost.org - [Националистичко преотимање студентских протеста](#) - 13. октобар 2025.

Оригинални чланак